

dervisning forudsættes i vidt omfang at kunne imødekommes ved at opprioritere kultur- og samfundsorientering inden for rammerne af sprogcentrenes tilbud om dansk som andetsprog.

Endelig sikres det, at sprogcentre tilbyder et særligt uddannelsesstilbud til ledige udlændinge og danske statsborgere med utilstrækkelige dansk kundskaber, der modtager arbejdsløshedsdagpenge med henblik på at give denne målgruppe tilstrækkelige dansksproglige færdigheder.

Der gives endvidere mulighed for, at sprogcentre ved siden af undervisningstilbuddet i henhold til denne lov kan tilgodese særlige undervisningsbehov, herunder for ledige. Indholdet af sådanne tilbud aftales mellem sprogcentret og rekvisenten efter reglerne om indtægtsdækket virksomhed.

7. Finansieringen af undervisningen

Amtskommunerne og de to hovedstadskommuner finansierer i dag indvandrerundervisningen. Med lovforslaget overtager kommunerne finansieringen af udgifterne forbundet med undervisningen, herunder, som noget nyt, udgifterne til undervisningsmaterialer. Udgifter til undervisningsmaterialer har hidtil som udgangspunkt været afholdt af kursisterne, men udgiften har i vidt omfang været kommunalt finansieret.

De kommunale tilskud foreslås udbetalt til sprogcentre af centerkommunerne, der opkræver refusion for undervisningsudgifterne hos kursisternes bopælskommuner. Centerkommunen kan ligeledes kræve dækning af udgifter til administration, tilsyn med sprogcentrenes virksomhed, statistikindsamling, rapportering mv.

8. Tilbud til ledige, der modtager arbejdsløshedsdagpenge.

Hovedparten af danskundervisningens målgruppe vil være kendt af de kommunale myndigheder, enten fordi de som nyankomne udlændinge er overgivet til kommunen med henblik på integrering, eller de i øvrigt er klienter i det sociale system. Hertil kommer imidlertid ledige udlændinge, der er dagpengemodtagere, og som på grund af utilstrækkelige dansk kundskaber har særlig store vanskeligheder med at finde beskæftigelse. Der er risiko for, at denne gruppe bliver udskilt af arbejdsmarkedssystemet, fordi de på grund af mangelfulde sprogfærdigheder ikke kan opnå beskæftigelse eller deltage i aktiveringsforanstaltninger.

Også blandt udlændinge, der har opnået dansk statsborgerskab, findes en gruppe, der på grund af

mangelfulde dansk kundskaber har tilsvarende vanskeligheder med at opnå beskæftigelse.

For disse ledige dagpengemodtagere foreslås etableret et tilbud der indledes med en vurdering af deres dansksproglige niveau. I det omfang vurderingen viser, at der er behov for danskundervisning, gives der tilbud herom. Endelig afsluttes undervisningen med en sprogtest. Arbejdsformidlingen kan således få foretaget en sproglig vurdering eller sprogtest med dokumentation for den lediges dansk kundskaber.

For de udenlandske dagpengemodtagere er tilbuddet omfattet af kommunernes almindelige forpligtelse til at give et undervisningstilbud senest 3 måneder efter anmodning herom, hvorimod tilbuddet for de danske statsborgere falder uden for kommunens forpligtelse, således at undervisningen skal finansieres af Arbejdsformidlingen. Efter forslaget har sprogcentre pligt til at give et tilbud om dansksproglig vurdering med efterfølgende undervisning af de danske statsborgere senest 3 måneder efter, at Arbejdsformidlingen har anmodet herom.

Regler om den sproglige vurdering og om sprogtesten fastsættes af undervisningsministeren efter forhandling med arbejdsministeren.

9. Økonomiske og administrative konsekvenser

Efter den gældende lov afholder amterne og de to hovedstadskommuner udgifterne til undervisningen i dansk af indvandrere. Udgifterne hertil beløb sig i 1996 til 568 mio. kr. svarende til 600 mio. kr. i 1998 pris- og lønniveau.

I integrationslovforslaget forudsættes det, at undervisningsniveauet for danskundervisningen forhøjes med 30 pct. Det forudsættes, at udlændinge gennemsnitligt får 1.800 timers undervisning inden for 3 år mod i dag 1370 timer i gennemsnit. Timetallet, som den enkelte udlænding skal have, varierer betydeligt afhængigt af den pågældendes forudsætninger, der svinger mellem universitetsuddannet og analfabet. Timetallet og dermed udgifterne vil derfor være afhængig ikke blot af antallet af nyttilkomne, men også af deres uddannelsesmæssige forudsætninger.

Personer, der ikke er omfattet af integrationslovforslaget, vil tillige have mulighed for det forøgede tilbud. Det vil dog langt fra være alle, der konkret vil udnytte eller have behov for det øgede tilbud. De udlændinge, der ikke er omfattet af integrationsloven omfatter dels en tilsvarende målgruppe, der har fået opholdstilladelse før 1. januar 1999, dels en gruppe, der ikke har tilegnet sig tilstrækkelige dansksproglige forudsætninger inden for den tre-årige integrationsperiode samt udlændinge fra de nordiske lande, EU, EØS, Nordamerika m.fl.